

Sarajevo, 28.06.2021. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
21.06.2021. - 25.06.2021.

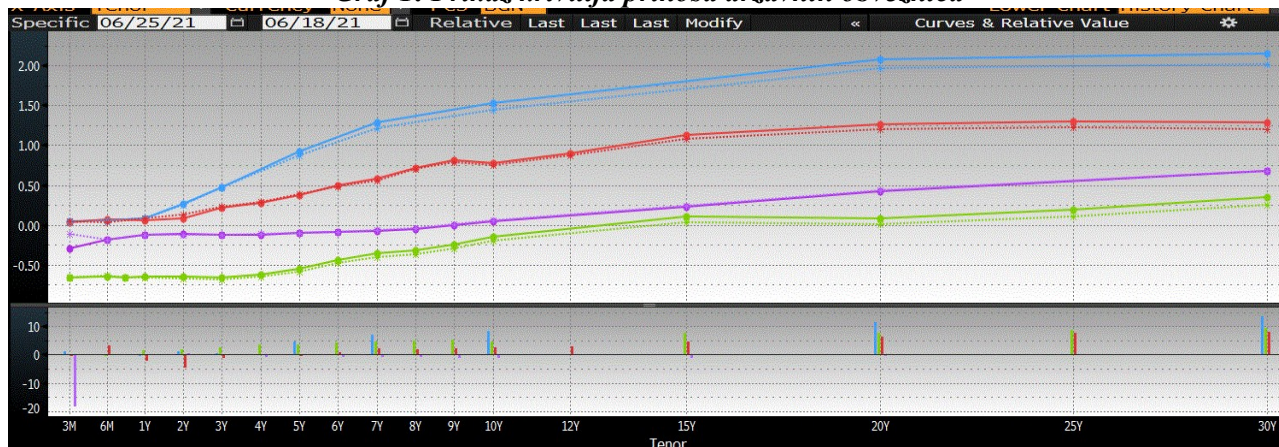
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	18.6.21	-	25.6.21		18.6.21	-	25.6.21		18.6.21	-	25.6.21		18.6.21	-	25.6.21	
2 godine	-0,67	-	-0,65	↗	0,25	-	0,27	↗	0,13	-	0,08	↘	-0,12	-	-0,11	↗
5 godina	-0,59	-	-0,55	↗	0,87	-	0,92	↗	0,38	-	0,38	→	-0,10	-	-0,10	→
10 godina	-0,20	-	-0,16	↗	1,44	-	1,52	↗	0,75	-	0,78	↗	0,06	-	0,05	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	18.6.21	-	25.6.21
3 mjeseca	-0,647	-	-0,651
6 mjeseci	-0,643	-	-0,649
1 godina	-0,641	-	-0,630

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 25.06.2021. godine (pune linije) i 18.06.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone povećani su tijekom proteklog tjedna. Prinosi njemačkih obveznica su zabilježili rast između 2 i 4,5 bazna boda, a prinosi italijanskih obveznica rast od 4 do 5 baznih bodova. U promatranom razdoblju objavljeno je nekoliko pozitivnih pokazatelja o poslovnom i potrošačkom raspoloženju. Pozitivni Ifo pokazatelji dolaze nakon što je Deutsche Bundesbank ranije objavila da očekuje snažan rast ekonomskog outputa, kao i da bi oslabljena ponuda sa kojom se suočava prerađivački sektor zemlje vjerojatno trebalo da ima ograničen utjecaj. Također, Deutsche Bundesbank je povećala očekivanja ekonomskog rasta zemlje za tekuću godinu na 3,7%. Istovremeno, Središnja banka Francuske očekuje da će se ekonomija Francuske do početka naredne godine vratiti na razine zabilježene prije krize. Također, pozitivni ekonomski podaci koji su objavljeni za tržište SAD su utjecali na rast prinosa američkih obveznica, a što se odrazilo i na prinose obveznica eurozone.

Član IV ECB Centeno je izjavio da je skoriji rast inflacije u eurozoni i SAD privremen, te je malo vjerojatno da će imati trajne učinke. Centeno je dodao da ovo znači da bi ECB trebalo da bude u

moćnosti da održi trenutni program otkupa aktive do ožujka 2022. godine, a mjere podrške likvidnosti barem do lipnja iste godine. Sve analize u eurozoni, SAD i ostalim jurisdikcijama ukazuju na to da su trenutne pojave koje su povezane sa inflacijom privremene prirode. Predsjednica ECB Lagarde je izjavila da pandemija i dalje ima utjecaj na eurozonu, ali bi se rast mogao ponovo pokrenuti brže nego što se očekuje s obzirom na to da su potrošači počeli više da troše. Ipak, na samitu EU lidera Lagarde je ponovila da je potrebna kontinuirana podrška kako bi se izbjeglo da pandemija ostavi veće ožiljke na ekonomiju. Predstavnici ECB Schnabel i de Cos su iskoristili javne događaje krajem prošlog tjedna da ukažu na to da čak i ako ekonomija do početka naredne godine uspije da povрати izgubljeno tijekom krize nastale zbog pandemije, ni u tom slučaju trend rasta neće biti vraćen na put od prije krize najmanje do 2023. godine. Slične izjave o potrebi da stimulativna monetarna politika ECB i dalje ostane na snazi dao je i član UV Kazimir. Reuters je prenio izjavu neimenovanog izvora da su kreatori monetarne politike ECB još uvijek prilično daleko vezano za postizanje nove inflatorne strategije, ali da se nadaju da će dogovor biti postignut prije nego što se bude raspravljalo o budućnosti programa borbe protiv pandemije u rujnu. ECB je priopćila da će nadzirati sustavno bitne investicijske kompanije, odnosno one koje osiguravaju ili trguju financijskim instrumentima u vrijednosti preko 30 milijardi EUR. Takve kompanije će prema novom zakonodavstvu morati da apliciraju za bankarske licence.

Njemačka i Francuska su pozvale na novu EU strategiju sa ciljem bliže suradnje sa Rusijom. Ipak, krajem proteklog tjedna na samitu lidera EU odbijen je prijedlog da se održe formalni razgovori sa predsjednikom Rusije Putinom.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	LIPANJ	58,8	59,2	57,1
2.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	SVIBANJ	8,5%	8,4%	9,2%
3.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	LIPANJ	-3,1	-3,3	-5,1
4.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	LIPANJ	100,7	101,8	99,2
5.	Ifo indeks povjerenja invest. za 6 mjeseci – Njemačka	LIPANJ	103,6	104,0	102,9
6.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka	SRPANJ	-4,0	-0,3	-6,9
7.	Indeks poslovnog povjerenja – Francuska	LIPANJ	110	113	108
8.	Indeks poslovnog povjerenja – Italija	LIPANJ	-	112,8	107,3
9.	GDP – Nizozemska (final.) tromjesečno	I tromjesečje	-0,5%	-0,8%	0,0%
10.	GDP – Španjolska (final.) tromjesečno	I tromjesečje	-0,5%	-0,4%	0,0%
11.	Industrijske prodaje – Italija (G/G)	TRAVANJ	-	105,1%	37,9%
12.	Potrošnja stanovništva – Nizozemska (G/G)	TRAVANJ	-	9,4%	-0,4%
13.	Stopa nezaposlenosti – Irska	SVIBANJ	-	7,8%	7,9%
14.	Stopa nezaposlenosti – Finska	SVIBANJ	-	9,6%	9,0%

SAD

Predsjednik Biden je osigurao dogovor za infrastrukturni paket vrijedan oko 1 bilijun USD, kako bi se u narednih osam godina potrošile milijarde dolara na izgradnju cesta, mostova i brzih internetskih mreža. Sporazumu sa dvostranačkom grupom senatora još uvijek nedostaje suglasnost za plan potrošnje u infrastrukturu u iznosu od 2,3 bilijuna USD, koji je Biden najavio u ožujku i ne odnosi se na potrošnju za socijalnu sigurnost u iznosu od 1,8 bilijuna USD, koje je Biden predložio u travnju. Predsjednik Feda iz Filadelfije Harker je izjavio da je američka ekonomija u cjelini u dobrom stanju i da se brzo oporavila od prošlogodišnjeg pada, ali je potrebno učiniti mnogo poboljšanja na tržištu rada. Harker je dodao da se rast američke ekonomije “snažno povratio“ i da su neke stavke, uključujući potrošnju, stanovanje i proizvodnju sada „izuzetno zdrave“.

Predsjednik Feda Powell je svjedočio pred Kongresom, te je tom prilikom ponovio ranije iznijete stavove vezane za inflaciju i istaknuo da je skoriji rast cijena veći nego što se očekivalo, ali se očekuje da će taj učinak vjerojatno izbljediti. Također, Powell je signalizirao strpljiv pristup u eventualnom ublažavanju ekspanzivne monetarne politike koja se trenutno implementira. U tom kontekstu Powell je istaknuo da se kamatne stope neće povećavati preventivno zbog toga što se smatra da je zaposlenost prevelika ili zbog toga što postoji bojazan inflatornog rasta, te je dodao da će se čekati aktualni dokazi o inflaciji ili drugim neravnotežama.

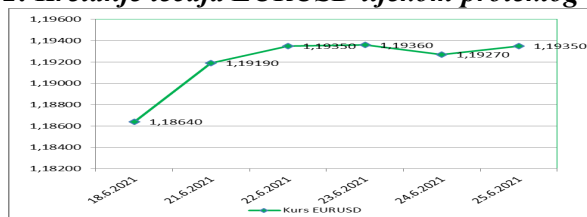
Predsjednik Feda iz Bostona Eric Rosengren je krajem tjedna izjavio da je u igri rast kamatne stope u 2022. godini, za šta je potrebna održiva stopa inflacije od 2% ili više i puna zaposlenost. Rosengren je naveo da se nada da je to moguće do kraja sljedeće godine, ali da ovisi o tomu koliko će ekonomija napredovati. Predsjednik Feda iz Minepolisa Kashkari je izjavio da očekuje da nedavne visoke vrijednosti stope inflacije neće potrajati kada se radnici vrate na radna mjesta.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Tekuća bilanca (u milijardama) I tromjesečje	-206,2	195,7	175,1
2.	MBA zahtjevi za hipotekarne kredite 18. lipnja	-	2,1%	4,2%
3.	Indeks prerađ. sektora Feda iz Ričmonda LIPANJ	18	22	18
4.	PMI indeks prerađivačkog sektora P LIPANJ	61,5	62,6	62,1
5.	PMI indeks uslužnog sektora P LIPANJ	70,0	64,8	70,4
6.	Kompozitni PMI indeks P LIPANJ	-	63,9	68,7
7.	Prodaja novih kuća (M/M) SVIBANJ	0,2%	-5,9%	-7,8%
8.	GDP (3. preliminarni podatak) G/G I tromjesečje	6,4%	6,4%	4,3%
9.	Osobna potrošnja (3. preliminarni podatak) I tromjesečje	11,4%	11,4%	2,3%
10.	Veleprodajne zalihe (M/M) P SVIBANJ	0,8%	1,1%	1,0%
11.	Porudžbine trajnih dobara P SVIBANJ	2,8%	2,3%	-0,8%
12.	Inicijalni zahtjevi nezapos. za pomoć 19. lipnja	380.000	411.000	418.000
13.	Kontinuirani zahtjevi nezapos. za pomoć 12. lipnja	3.460.000	3.390.000	3.518.000
14.	Osobna primanja SVIBANJ	-2,5%	-2,0%	-13,1
15.	Osobna potrošnja SVIBANJ	0,4%	0,0%	0,9%
16.	PCE deflator (G/G) SVIBANJ	3,9%	3,9%	3,6%

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,1864 na razinu od 1,1935.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

BoE je na održanoj sjednici u četvrtak zadržala nepromijenjenu monetarnu politiku, te referentna kamatna stopa i dalje iznosi 0,10%, a ciljana razina mjesečnih kupovina do kraja ove godine je, također, nepromijenjen (895 milijardi GBP). BoE je upozorila na „prerano pooštavanje“, te je odbacila špekulacije da rast inflacije u Velikoj Britaniji znači da se ova institucija priprema za povećanje kamatnih stopa, pri čemu se navodi da je ekonomiji još uvijek potrebna podrška kako bi se oporavila od pandemije. BoE je navela da mjere inflatornih očekivanja financijskih tržišta ukazuju na to da se očekuje da snažna inflacija u kratkom roku bude prolazna (sada se očekuje da bi mogla premašiti 3%), ali da bi se u srednjem roku mogao očekivati povratak stope inflacije na razinu oko 2%. Zvaničnici BoE su povećali i prognoze rasta GDP-a za II tromjesečje na 5,5%, što je za oko 1,3% više u usporedbi sa prognozama iz svibnja. Fokus tržišta se sada prebacio na sjednicu u kolovozu kada se očekuje objavljivanje revidiranih prognoza za stopu inflacije.

Proizvođači u Velikoj Britaniji su zabilježili rekordan rast proizvodnje, ali također očekuju da cijene njihovih proizvoda rastu najbržim tempom u skoro posljednjih 40 godina, pokazalo je istraživanje koje je dalo dodatne signale za rast inflatornih pritisaka. Konfederacija industrije Velike Britanije (CBI) je objavila da je mjesečni indeks za output industrije tijekom posljednja tri mjeseca zabilježio najveću razinu od kada se ovi podatci prikupljaju, a to je od 1975. godine. Indeks je povećan za 37 bodova, a njegov rast je rezultat uklanjanja restrikcija koje su uvedene sa ciljem suzbijanja pandemije. GfK je sproveo mjesečnu anketu o istraživanju tržišta gdje je prikazano da se povjerenje potrošača u Velikoj

Britaniji zadržalo na najvišoj razini ovog mjeseca od početka pandemije, iako su prema ekonomskim očekivanjima kućanstva bila manje raspoložena vezano za ekonomske izgleda. Novi ministar zdravlja Javid je izjavio da želi da se Velika Britanija vrati normalnom životu „što je brže moguće“ i u tom smislu dat će snažan glas za kraj svih ograničenja Covid19 sljedećeg mjeseca.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća (M/M)	LIPANJ	-	0,8%	1,8%
2.	Pozajmice javnog sektora (u milijardama GBP)	SVIBANJ	24,3	23,6	28,3
3.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	LIPANJ	64,0	64,2	65,6
4.	PMI indeks uslužnog sektora P	LIPANJ	62,8	61,7	62,9
5.	Kompozitni PMI indeks P	LIPANJ	62,5	61,7	62,9
6.	GfK indeks povjerenja potrošača	LIPANJ	-7	-9	-9

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, te je tečaj EURGBP zabilježio rast sa razine od 0,85908 na razinu od 0,85981, dok je GBP aprecirala u odnosu na USD te je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,3810 na razinu od 1,3879.

JAPAN

Početkom tjedna burzanski indeks Topix je smanjen za 2,42%, te su se pojavile špekulacije da bi BoJ možda mogla početi sa kupovinom ETF-ova, ukoliko se teorija o intervenciji BoJ pokaže točnom.

Članovi odbora BoJ su prema zapisniku sa travanjske sjednice izrazili nadu da će stimulativne mjere koje su uvele države ubrzati ekonomski oporavak Japana, gdje bi rast domaće potrošnje mogao da predstavlja „vjetar u leđa“ kako se bude trošila akumulirana štednja. Članovi su predvidjeli da, iako je izvoz već imao koristi od solidne globalne potražnje, potrošnja će se oporaviti ako cijepljena kućanstva počnu trošiti „prisilnu štednju“ akumuliranu tijekom smanjenog kretanja i zadržavanja kod kuće kako bi se spriječilo širenje virusa Covid19. Optimistična procjena pojačava tržišna očekivanja da će BoJ u trećoj najvećoj svjetskoj ekonomiji za sada zadržati postavke monetarne politike nepromijenjenim, u nadi da će ultrastimulativna politika i programi olakšica za pandemiju podržati umjereni ekonomski oporavak.

Guverner BoJ Kuroda je naglasio prednosti podrške privatnih zalaganja u borbi protiv klimatskih promjena, nudeći oprezn optimistički pogled na očekivanja u vezi s trećom najvećom svjetskom ekonomijom. On je dodao da iz perspektive BoJ, oni vjeruju da će dugoročno pomoći u stabilizaciji ekonomije, pomažući privatnom sektoru sa mjerama protiv klimatskih promjena.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

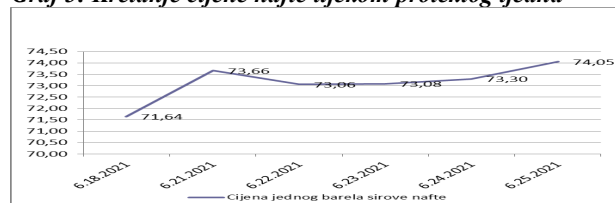
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	LIPANJ	-	51,5	53,0
2.	PMI indeks uslužnog sektora P	LIPANJ	-	47,2	46,5
3.	Kompozitni PMI indeks P	LIPANJ	-	47,8	48,8
4.	Porudžbine strojnih alata (G/G) F	SVIBANJ	-	141,9%	140,7%
5.	Vodeći indeks F	TRAVANJ	-	103,8	102,4
6.	Koicidirajući indeks F	TRAVANJ	-	95,3	92,9
7.	Indeks proizvod. cijena uslužnog sek. (G/G)	SVIBANJ	1,5%	1,5%	1,1%
8.	Prodaja u supermarketima (G/G)	SVIBANJ	-	2,9%	6,0%
9.	Stopa inflacije - Tokio (G/G)	LIPANJ	-0,3%	0,0%	-0,4%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 130,74 na razinu od 132,25. JPY je blago deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast sa razine 110,21 na razinu od 110,75.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 71,64 USD (60,38 EUR). Na početku tjedna nafta je zabilježila najveći prošlotjedni rast od oko 2,8%, kada je probijena razina od 73 USD po barelu pod utjecajem signala koji ukazuju na rast ovog tržišta. Na nastavak pozitivnih očekivanja utjecale su vijesti koje se tiču sastanka OPEC+ članica koji se održava ovog tjedna. Objavljena je informacija da Rusija razmatra prijedlog ove grupe za povećanje obujma ponude nafte, jer se uočava da na tržištu postoji manjak ponude. Moskva očekuje da će trenutni deficit u proizvodnji nafte potrajati u srednjem roku. Blagu korekciju cijene naniže nafta je zabilježila u utorak, ali se nije smanjivala ispod 73 USD po barelu. Dva izvora bliska OPEC+ su navela da ova grupa diskutira o ublažavanju restrikcija u ponudi nafte od kolovoza s obzirom na to da cijene bilježe rast i tražnja se oporavlja. Već narednog dana cijena ovog energenta je ponovo zabilježila blagi rast, koji je nastavljen do petka. Sredinom tjedna objavljeno je industrijsko izvješće o padu američkih zaliha nafte, koji je ojačao stav o pooštrevanju tržišta kako su putovanja prema Europi i Sjevernoj Americi povećana. Na nastavak rasta cijene utjecaj su imali i objavljeni podatci koji ukazuju na rast ekonomske aktivnosti u Njemačkoj, a što je utjecalo na povećanje povjerenja o pitanju oporavka potražnje za ovim energentom. Na kraju tjedna cijena nafte je probila razinu od 74 USD po barelu. Investitori očekuju da bi OPEC+ na predstojećem sastanku mogao biti oprezan vezano za pitanje veće proizvodnje nafte od kolovoza. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 74,05 USD (62,04 EUR), što predstavlja najveću razinu od listopada 2018. godine. Promatrano na tjednoj razini cijena nafte je već peti tjedan bilježila rast, te je povećana za 3,36%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.764,16 USD (1.486,99 EUR).

Cijena zlata je početkom tjedna zabilježila najveći ovotjedni rast, nakon što je u prethodnom tjednu zabilježila najveći tjedni pad zabilježen u posljednjih 15 mjeseci. Deprecijacija USD je utjecala na rast cijene zlata. Također, zalihe zlata kod ETF-ova su povećane na najveću razinu u posljednja tri mjeseca, pokazali su podatci objavljeni za tjedan ranije. Narednih dana cijena ovog plemenitog metala je bilježila volatilna kretanja, iako sa manjom amplitudom. Investitori su bili oprezni o pitanju zlata jer su bili u iščekivanju svjedočenja predsjednika Feda pred Kongresom. Nakon umirujućih riječi predsjednika Powella, koji je izjavio da inflacija neće biti jedina stavka odluke o kamatnim stopama i da Fed neće žuriti sa povećanjem kamatnih stopa, cijena zlata je povećana. Analitičari Morgan Stanley smatraju da će odluka Feda da ublaži procese otkupa obveznica, kao i povećanje kamatnih stopa, vjerojatno utjecati na pad cijene zlata u narednom razdoblju od 6 do 12 mjeseci. Prošlog tjedna je objavljena vijest da je Središnja banka Tajlanda povećala rezerve zlata za skoro 60% u proteklih nekoliko mjeseci, jer prema riječima guvernera Suthiwartnarueputa zlato zadovoljava mnoge kriterije za diverzifikaciju portfelja, posebno ako se u obzir uzmu trenutna, neizvjesna vremena.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.781,44 USD (1.492,62 EUR). Na tjednoj razini, nakon što je u protekla 3 tjedna bilježila pad, cijena zlata je povećana za 0,98%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

